

Stockholm den 25 september 2025

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se
Översänds endast per e-post

**Remissyttrande över betänkandet Stärkt skydd för
domstolarnas och domarnas oberoende
(SOU 2025:56) – dnr Ju2025/01097**

**1 CENTRUM FÖR RÄTTVISA TILLSTYRKER
UTREDNINGENS FÖRSLAG**

- 1.1 Centrum för rättvisa är en ideell och oberoende stiftelse med uppdrag att värna skyddet för enskildas grundläggande fri- och rättigheter genom rättsprocesser, utbildning och opinionsbildning. Centrum för rättvisa har som remissinstans inbjudits att lämna synpunkter på förslagen i det rubricerade betänkandet.
- 1.2 Centrum för rättvisa välkomnar utredningens förslag att stärka skyddet för domstolarnas och domarnas oberoende genom att förtydliga reglerna och införa en ny prövningsordning för vissa frågor av stor betydelse för ordinarie domares rättsställning. Oberoende och självständiga domstolar är en grundpelare i vårt demokratiska statsskick och utgör den yttersta garanten för att skyddet för enskildas grundläggande fri- och rättigheter upprätthålls.

- 1.3 Centrum för rättvisa *tillstyrker* utredningens förslag om inrättandet av en ny Domaransvarsnämnd (avsnitt 5.2), nämndens sammansättning med en majoritet av ordinarie domare (avsnitt 5.3.3) samt möjligheten att överklaga nämndens beslut till Svea hovrätt och ytterst Högsta domstolen (avsnitt 6.3.2). Som utredningen framhåller är det nödvändigt att de grundläggande bestämmelserna om nämnden finns i lag, för att säkerställa nämndens oberoende gentemot regeringen.
- 1.4 Centrum för rättvisa *tillstyrker* utredningens förslag om prövningen i Domaransvarsnämnden (avsnitt 6.2) och i domstol (avsnitt 6.3). Den nya prövningsordningen som föreslås i allmän domstol av frågor som i första instans har prövats av Domaransvarsnämnden förstärker skyddet mot politisk påverkan vid prövning av ansvarsutkrävande, vilket också välkomnas.
- 1.5 Centrum för rättvisa *tillstyrker* även förslaget om en transparent och rättssäker process vid skiljande av domare på grund av ålder eller sjukdom (avsnitt 10.2.3), men vill framhålla vikten av att det av regelverket tydligt framgår att en domare som anser att han eller hon skiljs från sin anställning under det felaktiga påståendet att föreskriven ålder har uppnåtts har rätt att få saken prövad i domstol (se betänkandet s. 32).
- 1.6 Avslutningsvis instämmer Centrum för rättvisa i utredningens bedömning att det finns anledning att överväga om det i grundlag bör införas ett skydd för JO:s oberoende för att säkerställa att de förstärkta reglerna om domstolarnas och domarnas oberoende får önskad effekt (se betänkandet s. 256). Som utredningen efterfrågar bör denna fråga utredas vidare i särskild ordning.

Som ovan,

Fredrik Bergman Evans
Chef för Centrum för rättvisa

Föredraget av juristen Helena Myrin